

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝

Շրջակա միջավայրի նախարար
Հ. Սիմիոյան

« 14 » 03 2022թ.

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱԿԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ
ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

ԲՓ 0020-22

Ձեռնարկողը՝

«ԱՏՐԻՈՒՄ ՊՐՈ ՍՏՈՒԴԻՈ» ՍՊԸ

ՀՀ, ք. Երևան, Մ.Բաղրամյան 1 փկղ, 142, բն. 12

Գործունեությունը՝

«Արագածոտն-1» միկրոռեգիոնալ մակարդակի
համակցված տարածական պլանավորման
փաստաթղթերի (ՄՄՀՏՊՓ) նախագծի շրջակա
միջավայրի վրա ազդեցության ռազմավարական
գնահատման հաշվեքվություն
ՀՀ, Արագածոտնի մարզ

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության
փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի
տնօրենի պարտականությունները կատարող

Խ. Մարտիրոսյան

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ
ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ
թիվ ԲՓ 0020-22

< 14 > 03 2022թ.

**Արագածոտնի մարզի «Արագածոտն-1» միկրոռեգիոնալ մակարդակի
համակցված տարածական պլանավորման փաստաթղթերի (ՄՄՀՏՊՓ)
նախագծի շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության ռազմավարական
գնահատման հաշվետվություն**

Ձեռնարկող՝

«ԱՏՐԻՈՒՄ ՊՐՈ ՍՏՈՒԴԻՈ» ՍՊԸ

Ներկայացված նյութեր՝

Նախագծային փաստաթղթեր,
ՇՄԱՌԳ հաշվետվություն

Գտնվելու վայրը՝

ՀՀ, Արագածոտնի մարզ

Ներածական մաս. «Արագածոտն-1» տարածաշրջանի միկրոռեգիոնալ մակարդակի համակցված տարածական պլանավորման փաստաթղթերի (այսուհետ՝ ՄՄՀՏՊՓ) նախագծերը ներառում են Ապարան քաղաքային, Արագած, Արայի, Ափնագյուղ, Եղիպատուռ, Երնջապատ, Թթուջուր, Լուսագյուղ, Ծաղկաշեն, Կայք, Հարթավան, Ձորագլուխ, Նիգավան, Շենավան, Շողակն, Չքնաղ, Զրամբար, Սարալանջ, Վարդենիս, Վարդենուտ, Քուչակ (ընդամենը 21) գյուղական համայնքները:

Արագածոտնի տարածաշրջանի ՄՄՀՏՊՓ նախագծի «Շրջակա միջավայրի բարելավման ու պահպանման միջոցառումներ» բաժինը մշակված է ՄՄՀՏՊՓ համապատասխան, հաշվի առնելով նշված համայնքների 2017-2025թթ. զարգացման ծրագրերը:

Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության (այսուհետ՝ Փորձաքննություն) ներկայացված ՄՄՀՏՊՓ նախագիծը՝ /ՇՄԱՌԳ հաշվետվությամբ/ համաձայն «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենքի 14-րդ հոդվածի 1-ին մասի, հանդիսանում է հիմնադրությային փաստաթուղթ:

Նկարագրական մաս. Արագածոտնի մարզի տարածաշրջանի ՄՄՀՏՆ նախագիծն իրենից ներկայացնում է փաստաթուղթ, որտեղ արտացոլված են բնական պաշարների (օդ, ջուր, հող, բուսականություն, հանքեր) ինտենսիվ և արդյունավետ օգտագործման վերաբերյալ նախագծային, պրակտիկ գործունեության արդյունքները՝ տնտեսության ճիշտ կազմակերպման, կոմունիկացիաների, կաթսայատների ճիշտ տեղադրման անթափոն տեխնոլոգիաների և մաքրման սարքավորումների կիրառմամբ, կենցաղային և արդյունաբերական թափոնների մաքսիմալ օգտագործման և վնասազերծման ճանապարհով:

Արագածոտնի մարզի վերը նշված համայնքների տարածքային քաղաքաշինական խնդիրների լուծման ընթացքում շրջակա միջավայրի պահպանության արդյունավետ կազմակերպման համար համալիր կերպով են գնահատվել առկա բնապահպանական

02543163
2
ФОРУСЫ НАЦИОНАЛЬНОГО
БЕЗОПАСНОСТИ
ЗАКЛЮЧЕНИЕ
ЭКСПЕРТИЗЫ
COMMISSION
OF EXPERTS
* * *
* * *

Տեխնիկատնտեսական ցուցանիշները		Չափման միավոր	Փաստացի	Հեռանկարային
1	ՄԻԿՐՈՌԵԳԻՈՆԻ ՀԱՄԱԿՑՎԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԻ ԴԵՊՔՈՒՄ ՆԱԽԱԳԾՎՈՂ ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐԻ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՍԱՀՄԱՆՆԵՐՈՒՄ ԸՆԴԳՐԿՎԱԾ ՀՈՂԵՐԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱԿԵՐԵՍԸ, ԱՅԴ ԹՎՈՒՄ՝	հա	31706.17	31706.17
2	ԲՆԱԿԱՎԱՅՐԵՐԻ ՀՈՂԵՐ	հա	5909.13	6175.75
3	ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅԱՆ, ԸՆԴԵՐՔՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ԵՎ ԱՅԼ ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀՈՂԵՐ	հա	819.0	786.406
4	ԷՆԵՐԳԵՏԻԿԱՅԻ, ԿԱՊԻ, ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԻ, ԿՈՄՈՒՆԱԼ ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔՆԵՐԻ ՀՈՂԵՐ	հա	216.13	314.968
5	ՀԱՏՈՒԿ ՊԱՀՊԱՆՎՈՂ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐԻ ՀՈՂԵՐ	հա	407.0	394.17
6	ՀԱՏՈՒԿ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀՈՂԵՐ	հա	17.96	17.96
7	ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀՈՂԵՐ	հա	91347.37	31022.2
8	ԱՆՏԱՌԱՅԻՆ ՀՈՂԵՐ	հա	9411.1	9411.1
9	ՋՐԱՅԻՆ ՀՈՂԵՐ, ՈՐԻՑ՝	հա	2188.78	2193.88

Բնակավայրերում սանիտարական մաքրման ենթակա տարածքը կազմում է 5403.74 հա մակերես: Համայնքներում գործող աղբավայրերի ընդհանուր քանակը՝ 21 է:

Հաճախակի են աղբի կուտակումները հենց բնակելի տների բակերում: Բացի դրանից, աղբահանումը կատարվում է անկանոն, ինչը հանգեցնում է համայնքների սանիտարական վիճակի վատացմանը:

Օրգանական ծագման թափոններն առաջանում են առողջապահության բնագավառի հաստատություններում:

Թափոնները դասակարգվում են հետևյալ կերպ՝

Ա) Ոչ վարակիչ թափոններ: Այս թափոնները կազմում են ընդհանուր թափոնների ~90%-ը: Սրանք իրենց բաղադրությամբ նման են կենցաղային թափոններին, քանի որ վարակի տարածման մանրէներ չեն պարունակում: Այս թափոնների շարքին են պատկանում գրասենյակային աղբը՝ թուղթ, ստվարաթուղթ, փաթեթավորման նյութեր, թերթեր և այլն: Տարեկան քանակը կազմում է 0.8տ: Այս թափոնները հեռացվում են ՀՀ առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմնի հիգիենիկ և համաճարակային բաժնի կողմից հատկացված աղբավայր: Դասվում են վտանգավորության 4-րդ դասին: Ծածկագիրն է՝ 91200400 01 00 4:

Բ) Վարակիչ թափոններ: Վարակիչ թափոնները դրանք օրգանական ծագման թափոններն են: Ընդհանուր քանակը կազմում է 0. 3 տ/տարի:

Արդյունաբերական թափոններն առաջանում են արդյունաբերական ձեռնարկություններում:

Արդյունաբերական թափոնների ընդհանուր քանակը կազմում է 9.2 տ/տարի:

Թափոնները բաժանվում են 2 խմբի՝

- օգտագործման ենթակա,
- ոչ օգտագործելի:

Օգտագործման ենթակա թափոնների շարքին են դասվում օգտագործված յուղերը, թեփերը:

Օգտագործված յուղերը տեղում ենթարկվում են մեխանիկական մաքրման (ռեգեներացիա) գտմամբ և նստեցմամբ:

Առաջացած թեփի թափոնները ենթակա են օգտագործման տնտեսության այլ արտադրանքների պատրաստման համար: Օգտագործման ենթակա թափոններ են առաջանում գյուղ մթերքների վերամշակման ձեռնարկություններում:

Օգտագործման ենթակա թափոնների ընդհանուր քանակը կազմում է 4.2 տ/տարի:

Ոչ օգտագործելի թափոնները գործող ձեռնարկությունների բնույթից կախված, թունավոր չեն և պատկանում են ՀՀ առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմնի հիգիենիկ և համաճարակային բաժնի կողմից համաձայնեցված վայր տեղափոխվող թափոնների խմբին:

Այս թափոնները շինարարական, ավտոտրանսպորտային ձեռնարկություններում առաջացած թափոններն են՝ շինարարական աղբ, ավտոմեքենաների մասեր, օգտագործված տարաներ:

Ոչ օգտագործված թափոնների քանակը կազմում է 5 տ/տարի:

Քանի որ, համայնքները չունեն արդյունաբերական թափոնների համար առանձին աղբավայր, ուստի ոչ օգտագործելի նշված թափոնները թափվում են կենցաղային աղբավայր:

«Արագածոտն-1»-ի տարածաշրջանի համայնքներում տեղակայված է 21 գերեզմանոց ընդհանուր ≈ 40 հա տարածքում: Գերեզմանոցները գործող են:

Գերեզմանոցներում սանիտարական պահպանման գոտին պահպանված չէ: Անհրաժեշտ է մշակել միջոցառումներ, որոնք կկարգավորեն գերեզմանոցների տարածքները:

«Արագածոտն-1» համայնքների կանաչապատման համակարգի կայուն զարգացման համար անհրաժեշտ է իրականացնել գործողությունների համալիր ծրագիր, որն իր մեջ կպարունակի ներքոհիշյալ հիմնադրույթները.

- բնագավառի գործունեությունը համակարգող մասնագիտացված կառուցվածքային ստորաբաժանման ստեղծում համայնքապետարաններում,

- վերականգնման աշխատանքների, նոր տարածքների կանաչապատման իրականացում, հստակ նախագծերին և ծրագրերին համապատասխան, ապահովելով հետագա ոռոգումը,

- ոռոգման համակարգի զարգացում և բարեփոխում:

Հատուկ ուշադրություն պետք է դարձնել նաև գյուղական համայնքների կանաչապատմանը, որպես օղջ մաքրող գործոն:

Նախատեսված են այգիներ, սպորտհրապարակներ՝ կանաչ գոտիով, շրջանային նշանակության կանաչ գոտիներ և այլն: Բացի դրանից նախագծված են նաև մագիստրալ ճանապարհների, գերեզմանոցի և այլ օբյեկտների պահպանության գոտիների կանաչապատում:

«Արագածոտն-1» տարածաշրջանի համայնքներում հեղեղատար կոյուղու բացակայության արդյունքում գարնանային ձնհալի և աշնանային հորդ անձրևների ժամանակ հնարավոր են տարածքների հեղեղումներ: Այս երևույթից խուսափելու նպատակով բոլոր համայնքների համար առաջարկված է հեղեղատար առուների նախագծում և կառուցում:

Հեռանկարում համայնքների մթնոլորտային օդի աղտոտման աղբյուրներ կհանդիսանան արդյունաբերական ձեռնարկությունների, բնակելի և հասարակական շենքերի ջեռուցման անհատական սարքերի և ավտոտրանսպորտի արտանետումները: Արդյունաբերական ձեռնարկությունները հիմնականում պատկանում են սանիտարական վտանգավորության IV-V դասին: Արտադրական արտանետումները հիմնականում առաջանում են բնական գազի այրումից: Ներկայումս համայնքներում ֆոնային աղտոտվածությունը զգալիորեն ցածր է սահմանային թուլատրելի կոնցենտրացիաներից (ՍԹԿ):

Հեռանկարում նախատեսված է բոլոր ձեռնարկությունների համար 5-10% արտադրողականության աճ:

Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության մոնիթորինգն ընդգրկում է՝

- մթնոլորտային օդ կատարվող աղտոտող նյութերի արտանետումների որակական և քանակական պարամետրերի պարբերական չափումներ, տարին մեկ անգամ հաճախականությամբ,
- հողային ավազանի որակական և քանակական պարամետրերի պարբերական չափումներ,
- ջրային ավազանի որակական և քանակական պարամետրերի պարբերական չափումներ:

Շրջակա միջավայրի վրա բացասական ազդեցության կանխարգելմանն և մեղմացմանն ուղղված մշտադիտարկումների իրականացման նպատակով նախատեսվում է տարեկան մասնահանել 100.0 հազ. ՀՀ դրամ:

Համայնքներում աղմուկի աղբյուր է հանդիսանում ավտոտրանսպորտը: Գյուղերում ճանապարհները հիմնականում տեղական նշանակության են և մեքենաների անցուղարձը ցածր է:

Տրանսպորտային հոսքերի աղմուկը առաջանում է մեքենաների աղմուկից տրանսպորտի արագությունից և շարժման ինտենսիվությունից: «Արագածոտն-1» համայնքներում ավտոմեքենաների մաքսիմալ ժամային անցուղարձը կկազմի 100 միավոր մեկ ժամում Ապարան քաղաքում:

Աղմուկի մակարդակը փողոցի բանուկ մասի եզրից 7.5 մետր հեռավորության վրա որոշված է տարբեր փողոցներում: Աղմուկի ամենաբարձր մակարդակը կազմում է 50 դԲԱ, 70 դԲԱ-նորմայի դեպքում:

Ավտոմեքենաների մեկ կարգային հոսքի դեպքում, երթևեկության ինտենսիվությունից կախված աղմուկի միջին մակարդակը կազմում է 40-45 դԲԱ՝ փողոցի բանուկ մասի եզրից 7.5մ հեռավորության վրա փողոցով երթևեկության առավելագույն – 100 մեքենա/ժամի դեպքում:

Այսպիսով կարելի է եզրակացնել, որ «Արագածոտն-1» տարածաշրջանի բնակավայրերում ձայնի էկվիվալենտ մակարդակը 25մ հեռավորության վրա ճանապարհից, հաշվի առնելով կառուցապատված զանգվածը կկազմի 30-35 դԲԱ, նորման 45-55 դԲԱ:

Համայնքների զարգացման առաջնային ուղղություններ են դառնում տարածքային զարգացման այն հիմնական ուղղությունները, որոնց մեջ ներդրումները նպաստավոր են այդ ոլորտների կայացման և զարգացման համար: Այդ ուղղությունների ընտրությունը կխթանեն.

- Արտադրության գոյություն ունեցող հիմնական ճյուղերի զարգացումը,
- հնարավոր ռեկրեացիոն գոտիների կազմակերպումը,
- շրջակա միջավայրի բարելավումն ու պահպանումը,

օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ներկայացնել շրջակա միջավայրի նախարարություն՝ շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննության:

ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ՄԱՍ

«Ատրիում Պրո Ստուդիո» ՍՊ ընկերության կողմից ներկայացված, Արագածոտնի մարզի «Արագածոտն-1» միկրոռեգիոնալ մակարդակի համակցված տարածական պլանավորման փաստաթղթերի (ՄՄՀՏՊՓ) նախագծի շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության ռազմավարական գնահատման հաշվետվության վերաբերյալ տրվում է դրական եզրակացություն:

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի գլխ. մասնագետ

Հ. Մեսրոպյան

Ընդամենը՝ 7 էջ